

Η ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΑ

Ο όροι «νεκρή φύση» και «αφηρημένη τέχνη» αποκτούν νέα διάσταση στα οργανικής προέλευσης έργα του Πλάτωνα - Αλέξη Χατζημιχάλη, που εκτίθενται αυτές τις ημέρες στις Βρυξέλλες.

Τα σχολαστικά, αφηρημένα έργα του υπερτονίζουν θαύματα της φύσης που εμείς συνήθως παραβλέπουμε» αναφέρει ο Ντέστρι Παρκς, επιμελητής της ομαδικής έκθεσης «Natural Selection 2.0» που φιλοξενήθηκε εφέτος στο Πανεπιστήμιο της Ντακότα. «Θα μπορούσε να τα αποκαλέσει κάποιος πίνακες αφηρημένης τέχνης χωρίς πινέλο, τρόπαια κατασκευασμένα από φυσικά υλικά τα οποία ο καλλιτέχνης έχει (περι)συλλέξει από τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα και τα έχει συνθέσει με επιστημονική σχολαστικότητα και καρτερικότητα» υπερθεματίζει η τεχνοκρτικός Ντανιέλ Ζιλμόν στον κατάλογο της έκθεσης «Οι νεκρές φύσεις του Πλάτωνα», η οποία φιλοξενείται ως το τέλος της χρονιάς στην Γκαλερί Pascal Polar στις Βρυξέλλες. Ο λόγος και στις δύο περιπτώσεις για έναν φιλοσοφημένο Έλληνα με αρκούντως αντισυμβατική παλέτα.

Πράγματι, οι πρώτες ύλες του Πλάτωνα - Αλέξη Χατζημιχάλη (γνωστού ως Platon H. στα διεθνή εικαστικά) ξεφεύγουν από τις ακουαρέλες και τα μελάνια: φτερά, τσόφλια αβγών, κελύφη οστρακοδερμων, ταριχευμένα δέρματα, πτερύγια και ραχοκοκαλιές ψαριών, κέρατα, μαλλί, αποξηραμένοι καρποί, ξεβρασμένα ξύλα, κοχύλια είναι μερικά μόνο από τα εργαλεία του που απλόχερα του χαρίζει η Φύση. «Όταν κατά τη διάρκεια περιπάτων, εκδρομών, ταξιδιών το μάτι μου κολλάει επάνω σε κάποιο φυσικό υλικό που με κάνει να φανταστώ μια συναρμολόγηση αφηρημένης τέχνης, αρχίζω και μαζεύω».

Διπλωματικός υπάλληλος από το 1981, ο Πλάτων - Αλέξης Χατζημιχάλης έχει βρεθεί στις μεγαλύτερες πρωτεύουσες της Ευρώπης (Λονδίνο, Βρυξέλλες, Παρίσι) και της Ασίας (Νέο Δελχί, Ανόι). Και παρ' ότι στον ελεύθερο χρόνο του δεν αποχωρίζεται τα ιδιότυπα τελάρα του προσπαθούσε ανέκαθεν να διαχωρίζει τις δυο ιδιότητές του - ελάχιστοι γνωρίζουν και τις δύο.

Η εικαστική ματιά του Πλάτωνα Χατζημιχάλη διαμορφώθηκε από νωρίς. Γεννημένος στο Παρίσι το 1950, μεγάλωσε περιστοιχισμένος «από από τους μεγαλύτερους καλλιτέχνες της γενιάς του '30 που ήταν φίλοι των γονιών

1 Αμέτρητα κοχύλια συνθέτουν το ανάγλυφο έργο «Βάλανοι», (2007).
2 Ένα φτερωτό σύμπαν από πεταλούδες του είδους *Attacus atlas*, (2008).
3 Φτερά βασιλικών φασιανών στολίζουν το «Στέμμα του Ινκα», (2007).
4 Από αστακούς είναι φτιαγμένες οι «Κεραίες του 17ου παραλλήλου», (2009).
5 Παζλ από δέρματα ψαριών του είδους *Orhiocephalus (Channa) Micropeltes*, (2007).
6 Ο Πλάτων-Αλέξιος Χατζημιχάλης με το... δηκτικό «Ορθοπεδικό μαξιλάρι για μεξικανό φακίρη», (2006).

* Η έκθεση «Les natures mortes de Platon» φιλοξενείται στην Γκαλερί Pascal Polar (www.pascalpolar.be) στις Βρυξέλλες ως τις 31/12. Παράλληλα η γκαλερί διοργανώνει έκθεση με έργα ελλήνων εικαστικών (Κάλφας, Τσόκλης, Φάλης, Φασιανός, Ψυχοπαίδης).

μου. Η γιαγιά μου Αγγελική, αν και αφιέρωσε όλη της τη ζωή στη λαογραφία, είχε σπουδάσει ζωγραφική με τον Βαγγέλη Ιωαννίδη. Από 20 ετών δούλευα γραμμικά και γεωμετρικά έργα. Η έννοια της συμμετρίας στην τέχνη μου είναι πολύ σημαντική. Μεγαλώνοντας μέσα στα γιαπιά του αρχιτέκτονα πατέρα μου, παρατηρώντας τον στο σχεδιαστήριο, αλλά και ευρισκόμενος δίπλα στην αρχαιολόγο μητέρα μου, εμπειδωθήκα στο μυαλό μου, ασυνείδητα, ο χρυσός κανών». Καθώς και η αγάπη για τη φύση. Ωσπου η αγάπη για την τέχνη και τη φύση έγιναν ένα: «Περπατώντας μια ημέρα στη Νορμανδία, η θάλασσα είχε τραβηχτεί και είχα στα πόδια μου ένα καταπληκτικό χαλί από φύκια. Παρατήρησα, λοιπόν, ότι η φύση κάνει μόνη της σύγχρονη αφηρημένη τέχνη. Μάζεψα τα φύκια, τα στέγνωσα και τα έκανα μια μεγάλη επιφάνεια».

Το πρώτο έργο είχε γίνει. «Ήταν δεκαετία του '80. Ήταν η εποχή που συνειδητοποιήσα ότι έφτιαχνα κάτι που με ικανοποιούσε και με το οποίο είχα πάθος». Εκτοτε ο Πλάτων αποκαλεί τις ιδιότυπες νεκρές φύσεις του «Δομημένες Ιδεοψυχαναγκαστικές Οργανικές Επιφάνειες» (Structured Obsessive Compulsive Organic Surfaces - εξού και η ιστοσελίδα του www.platon-socos.com). Πρόκειται για ένα απόλυτα οργανωμένο σύμπαν, από δεκάδες μοτίβα και συνθέσεις μεγάλης κλίμακας που τονίζουν την επίρεια του χρόνου επάνω στην οργανική ύλη και υποδηλώνουν τη νοσταλγική του διάθεση απέναντι τον τραυματισμένο πλανήτη. Εμπνεόμενος από μινιμαλιστές, εκπροσώπους της άρτε πόβερρα και του νεορεαλισμού, από δημιουργούς όπως ο Ζαν Ντυμπυφέ, «αλλά και από τους πετράδες που έχτισαν τους πέτρινους τοίχους στη Δήλο» ο Platon H. δεν ενθουσιάζεται με τη μοντέρνα τέχνη του 21ου αιώνα: «Το να κόβεις μια αγελάδα φέτες και να τις παρουσιάζεις σαν τέχνη δεν μου αρέσει». Το δικό του μήνυμα; «Ανακλώνοντας τη φύση ίσως φαίνεται ότι υπάρχει συνέχεια. Οι Ινδοί θα έλεγαν ότι η φύση μετεμψυχώνεται». Η, τουλάχιστον, ταξιδεύει, όπως και η ματιά του καλλιτέχνη: «Βλέπω Ελλάδα παντού, όπου και να βρισκόμαι στον κόσμο».

- Κατερίνα Κολιού